

Downloaded via the EU tax law app / web

Privremena verzija

PRESUDA SUDA (drugo vijeće)

29. travnja 2021.(*)

„Zahtjev za prethodnu odluku – članak 63. UFEU-a – Slobodno kretanje kapitala – Porez na dohodak – Dohodak od kapitala – Dobit koju raspodjeljuje subjekt za zajednička ulaganja u prenosive vrijednosne papire (UCITS), koji je rezident i osnovan u skladu s ugovornim odnosom – Dobit koju raspodjeljuje UCITS sa sjedištem u drugoj državi članici, koji je osnovan u skladu sa statutom – Različito postupanje – članak 65. UFEU-a – Objektivno usporedive situacije”

U predmetu C-480/19,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 267. UFEU-a, koji je uputio Korkein hallinto-oikeus (Vrhovni upravni sud, Finska), odlukom od 19. lipnja 2019., koju je Sud zaprimio 24. lipnja 2019., u postupku koji je pokrenuo

E

uz sudjelovanje:

Veronsaajien oikeudenvallvontayksikkö,

SUD (drugo vijeće),

u sastavu: A. Arabadžiev, predsjednik vijeća, A. Kumin, T. von Danwitz, P. G. Xuereb (izvjestitelj) i I. Ziemele, suci,

nezavisni odvjetnik: G. Hogan,

tajnik: A. Calot Escobar,

uzimajući u obzir pisani postupak,

uzimajući u obzir očitovanja koja su podnijeli:

- za osobu E, A. Leppänen, *varatuomari*,
- za finsku vladu, M. Pere, u svojstvu agenta,
- za Europsku komisiju, W. Roels i I. Koskinen, u svojstvu agenata,

saslušavši mišljenje nezavisnog odvjetnika na raspravi održanoj 19. studenoga 2020.,

donosi sljedeću

Presudu

- 1 Zahtjev za prethodnu odluku odnosi se na tumačenje članaka 63. i 65. UFEU-a.
- 2 Zahtjev je upućen u okviru postupka koji je osoba E pokrenula povodom odluke od 10.

studenoga 2017. koju je donijela Keskusverolautakunta (Središnji porezni odbor, Finska) i u kojoj je utvrdila da je dohodak koji je otvoreno investicijsko društvo (SICAV) luksemburškog prava isplatilo osobi E trebalo oporezovati u Finskoj kao dohodak od nesamostalnog rada.

Pravni okvir

Pravo Unije

3 Na temelju uvodne izjave 4. Direktive 2009/65/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o usklađivanju zakona i drugih propisa u odnosu na subjekte za zajednička ulaganja u prenosive vrijednosne papire (UCITS) (SL 2009., L 302, str. 32.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 6., svezak 3., str. 213. i ispravci SL 2014., L 281, str. 10. i SL 2014., L 288, str. 6.) (u daljnjem tekstu: Direktiva UCITS), cilj je te direktive utvrditi zajednička osnovna pravila za odobrenja za rad, nadzor, strukturu i djelatnosti subjekata za zajednička ulaganja u prenosive vrijednosne papire (UCITS) osnovanih u državama članicama, kao i informacije koje moraju objavljivati.

4 U uvodnoj izjavi 83. Direktive UCITS određuje se:

„Ova direktiva ne bi trebala utjecati na nacionalna pravila o oporezivanju, uključujući i mjere koje mogu nametnuti države članice kako bi osigurale usklađenost s tim pravilima na svom teritoriju.”

5 Članak 1. te direktive u stavcima 1. do 3. predviđa:

„1. Ova Direktiva primjenjuje se na [UCITS-e] koji su osnovani na teritoriju država članica.

2. Za potrebe ove Direktive, i podložno članku 3., UCITS označuje subjekt:

(a) čiji je jedini cilj zajedničko ulaganje sredstava, prikupljenih od javnosti, u prenosive vrijednosne papire ili u drugu likvidnu financijsku imovinu, navedenu u članku 50. stavku 1., te koji posluje prema načelu razdiobe rizika; i

(b) čiji se udjeli, na zahtjev imatelja udjela, otkupljuju ili isplaćuju, izravno ili neizravno, iz imovine tog subjekta. Radnje koje UCITS poduzima kako bi osigurao da se tržišna vrijednost njegovih udjela ne razlikuje značajno od njihove neto vrijednosti imovine smatraju se ekvivalentnima takvom otkupu ili isplati.

Države članice mogu dopustiti da se UCITS sastoji od nekoliko investicijskih dijelova.

3. Društva iz stavka 2. mogu biti osnovana u skladu s ugovornim odnosom (kao investicijski fondovi kojima upravljaju društva za upravljanje), uzajamnim odnosom (kao uzajamni investicijski fondovi) ili u skladu sa statutom (društva za investicije).

[...]

6 U skladu s člankom 4. stavkom 1. točkom (a) Direktive 2011/61/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 8. lipnja 2011. o upraviteljima alternativnih investicijskih fondova i o izmjeni direktiva 2003/41/EZ i 2009/65 te uredbi (EZ) br. 1060/2009 i (EU) br. 1095/2010 (SL 2011., L 174, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 6., svezak 6., str. 47.), pod pojmom alternativnih investicijskih fondova podrazumijeva se:

„AIF-i” znači subjekti za zajednička ulaganja, uključujući i njihovi investicijski dijelovi koji:

i. prikupljaju sredstva od brojnih ulagatelja s namjerom da ih ulože u skladu s utvrđenom

politikom ulaganja u korist tih ulagatelja; i

ii. ne zahtijevaju odobrenje za rad u skladu s člankom 5. Direktive [UCITS]”.

Finsko pravo

7 Poglavlje 1. Članak 2. stavak 1. točke 1. i 2. slijedi (48/1999) (Zakon o investicijskim fondovima (48/1999)) od 29. siječnja 1999. glasi kako slijedi:

„Za potrebe ovog zakona:

1) djelatnost ulaganja, javno prikupljanje sredstava za zajedničko ulaganje i ulaganje tih sredstava prvenstveno u financijske instrumente, nekretnine, vrijednosne papire u vezi s nekretninama ili druge objekte investiranja kao i upravljanje investicijskim fondovima i posebnim fondovima i trgovanje udjelima u fondovima [...];

2) investicijski fondovi, imovina pribavljena djelatnošću zajedničkog ulaganja i uložena prema odredbama koje su na snazi u Finskoj i poglavlju 11., kao i obveze koje iz njih proizlaze [...]

8 U skladu s poglavljem 1. člankom 2. stavkom 1. točkom 10. tog zakona, pod „subjekt za zajednička ulaganja” misli se na subjekt koji obavlja djelatnost zajedničkog ulaganja za koju je izdano odobrenje u državi članici Europskog gospodarskog prostora (EGP) različitoj od Republike Finske i koji na temelju zakonodavstva države članice svojeg podrijetla ispunjava zahtjeve iz Direktive UCITS.

9 Članak 3., naslovljen „Pravni subjekti”, tulovalakija (1535/1992) (Zakon o porezu na dohodak (1535/1992), u daljnjem tekstu: Zakon o porezu na dohodak) od 30. prosinca 1992. glasi kako slijedi:

„Pravnim subjektima u smislu ovog zakona smatra se:

[...]

(4) dionička društva, zadruge, štedionice, investicijske fondove, sveučilišta, društva za uzajamno osiguranje, skladišta s rezervama žitarica, neprofitne udruge ili gospodarske udruge, zaklade i ustanove;

[...]”

10 Članak 20. Zakona o porezu na dohodak, naslovljen „Subjekti oslobođeni od poreza na dohodak”, u prvom stavku drugoj točki predviđa oslobođenje investicijskih fondova od poreza na dohodak.

11 Članak 32. tog zakona, naslovljen „Dohodak od kapitala”, navodi:

„Dohodak od kapitala oporeziv u skladu s naknadnim pojašnjenjima predstavljaju prihodi od imovine, dobit od prodaje imovine i ostali takvi prihodi za koje se može pretpostaviti da su nastali na temelju imovine. Dohodak od kapitala čine, među ostalim, prihodi od kamata, prihodi od dividendi prema odredbama članka 33.a do 33.d, prihodi od najma, udjeli u dobiti, prihodi od životnog osiguranja, kapitalni prihodi od šumarstva, prihodi od zemljišta i kapitalne dobiti. Dohodak od kapitala također je udio u kapitalnoj dobiti u vezi s raspodjelom dobiti društva, udio u dobiti vlasnika udjela u konzorciju kao i prihodi od uzgajanja sobova.”

12 Članak 33.a navedenog zakona, naslovljen „Dividende koje isplaćuje uvršteno društvo”,

propisuje sljedeće:

„85 % dividende koju isplaćuje uvršteno društvo čini dohodak od kapitala, a 15 % je neoporezivi dohodak.

Dividende uvrštenog društva čine dividende društva čije su dionice, u trenutku donošenja odluke o isplati dividendi, predmet:

- (1) trgovanja na uređenom tržištu u smislu laki kaupankäynnistä rahoitusvälineillä (748/2012) [Zakon o trgovanju financijskim instrumentima (748/2012)];
- (2) trgovanja na drugom uređenom tržištu koje nadzire tijelo javne vlasti izvan [EGP-a]; ili
- (3) trgovanja na platformi za višestrano trgovanje u smislu zakona [(748/2012)], pod uvjetom da se dionicom trgovalo na zahtjev društva ili uz njegovo odobrenje.

Raspodjela imovine uvrštenog društva u smislu poglavlja 13. članka 1. stavka 1. osakeyhtiölakija (624/2006) [Zakon o dioničkim društvima 624/2006)] koje potječu iz rezerve vlastitih raspoloživih fondova smatra se dividendom i podliježe odredbama ovog članka.”

13 U skladu s člankom 33.b Zakona o porezu na dohodak, naslovljenim „Dividende koje isplaćuje neuvršteno društvo”:

„25 % dividende koju isplaćuje neuvršteno društvo čini oporeziv dohodak od kapitala, a 75 % je neoporezivi dohodak, do iznosa koji odgovara godišnjem dohotku od 8 % izračunanom na temelju matematičke vrijednosti dionice u poreznoj godini u smislu laki varojen arvostamisesta verotuksessa (1142/2005) [Zakon o procjenjivanju vrijednosti imovine u svrhu oporezivanja (1142/2005)]. Ako iznos dividende isplaćene poreznom obvezniku prelazi 150 000 eura, 85 % dividende čini dohodak od kapitala, a 15 % je neoporezivi dohodak.

Za dio dividende koji prelazi godišnji dohodak iz prvog stavka, 75 % je dohodak od nesamostalnog rada, a 25 % je neoporezivi dohodak.

Ne dovodeći u pitanje ostale odredbe ovog zakona koje se odnose na oporezivanje dividendi, dividenda čini dohodak od nesamostalnog rada ako se, u skladu s odredbom u statutu društva, odlukom glavne skupštine, sporazumom između dioničara ili bilo kojim drugim sporazumom njezinu primatelju ili osobi iz njegove sfere interesa isplaćuje kao naknada za uloženi rad. Dividenda čini dohodak osobe koja je uložila rad o kojem je riječ.

[...]

Raspodjela dionica koju provodi neuvršteno društvo u smislu poglavlja 13. članka 1. stavka 1. Zakona (624/2006) koje potječu iz rezerve vlastitih raspoloživih fondova smatra se dividendom i podliježe odredbama ovog članka [...]

14 Članak 33.c Zakona o porezu na dohodak, naslovljen „Dividende koje isplaćuje inozemni subjekt”, predviđa:

„Dividende koje je isplatio inozemni subjekt ?ine oporezivi dohodak prema ?lancima 33.a i 33.b ovog zakona ako je subjekt o kojem je rije? trgova?ko društvo u smislu ?lanka 2. [Direktive Vije?a 2011/96/EU od 30. studenoga 2011. o zajedni?kom sustavu oporezivanja koji se primjenjuje na mati?na društva i društva k?eri iz razli?itih država ?lanica (SL 2011., L 345, str. 8.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 17., svezak 2., str. 218.), kako je izmijenjena Direktivom Vije?a 2014/86/EU od 8. srpnja 2014 (SL 2014., L 219, str. 40.)]. [...]

Dividende koje su isplatili inozemni subjekti osim onih navedenih u prvom stavku ?ine oporezivi dohodak prema propisima ?lanaka 33.a i 33.b ako je predmetni subjekt obvezan, bez prava izbora ili oslobo?enja, na dobit iz koje ispla?uje dividendu platiti najmanje 10 % poreza te ako:

- 1) taj subjekt prema poreznim odredbama države ?lanice EGP-a ima sjedište u toj državi, i da na temelju sporazuma o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja nema sjedište u nekoj državi izvan EGP-a; ili
- 2) je u predmetnoj poreznoj godini izme?u države sjedišta subjekta i Republike Finske na snazi sporazum o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja koji se primjenjuje na dividende koje je isplatio taj subjekt.

Dividende dobivene od inozemnih subjekata osim onih navedenih u prvom i drugom stavku ovog ?lanka ?ine dohodak od nesamostalnog rada koji je oporeziv u punom iznosu.

[...]

Glavni postupak i prethodno pitanje

15 Osoba E je fizi?ka osoba s boravištem u Finskoj koja je ulagala u podfond SICAV-a luksemburškog prava koji ?ini UCITS „osnovan u skladu sa statutom (društvo za investicije)”, u smislu ?lanka 1. stavka 3. Direktive UCITS. Ulaganja osobe E odnose se na ono što se naziva udjeli u dobiti u pogledu kojih taj SICAV ostvareni prihod godišnje raspodjeljuje ulaga?ima.

16 Osoba E je 20. lipnja 2017. zatražila od središnjeg poreznog odbora da donese prethodnu odluku o poreznom tretmanu prihoda koji ?e joj raspodijeliti predmetni SICAV luksemburškog prava.

17 U tom je zahtjevu osoba E tvrdila da SICAV luksemburškog prava treba izjedna?iti s investicijskim fondom finskog prava, odnosno UCITS-om „osnovan[im] u skladu s ugovornim odnosom (kao investicijski fondovi kojima upravljaju društva za upravljanje)” u smislu ?lanka 1. stavka 3. Direktive UCITS. Prema njezinu mišljenju, prihod koji raspodjeljuje takav SICAV tako bi trebalo oporezivati na isti na?in kao prihod koji raspodjeljuju investicijski fondovi finskog prava, odnosno kao dohodak od kapitala na temelju ?lanka 32. Zakona o porezu na dohodak. U tom je pogledu osoba E osobito istaknula da predmetni SICAV luksemburškog prava obavlja djelatnost sli?nu djelatnosti investicijskih fondova finskog prava i da upravljanje tim SICAV-om odgovara upravljanju tim fondovima.

18 U svojoj kona?noj prethodnoj odluci od 10. studenoga 2017. središnji porezni odbor utvrdio je da na temelju nacionalne sudske prakse za donošenje odluke o oporezivanju dohotka u Finskoj koji ostvaruje gospodarski subjekt sa sjedištem u drugoj državi treba voditi ra?una o funkcionalnim i pravnim zna?ajkama gospodarskog subjekta u odnosu na usporedive finske gospodarske subjekte.

19 Središnji porezni odbor smatrao je da SICAV ima funkcionalne zna?ajke finskog investicijskog fonda, ali da se sli?ne op?e funkcionalne zna?ajke mogu prona?i, primjerice, u

zajedni?kim ulaganjima u obliku dioni?kih društava. Središnji porezni odbor smatrao je da se predmetni SICAV luksemburškog prava, osobito zbog svojeg pravnog oblika, može objektivno izjedna?iti s finskim dioni?kim društvom koje obavlja djelatnosti ulaganja.

20 Prema mišljenju tog odbora, prihod koji taj SICAV raspodjeljuje stoga treba smatrati dividendom i oporezivati kao dohodak od nesamostalnog rada, na temelju ?lanka 33.c tre?eg stavka Zakona o porezu na dohodak.

21 Osoba E podnijela je Korkein hallinto-oikeusu (Vrhovni upravni sud, Finska) tužbu za poništenje odluke središnjeg poreznog odbora. U postupku pred tim sudom osoba E isti?e da je oporezivanje prihoda koji raspodjeljuje predmetni SICAV luksemburškog prava kao dohotka od nesamostalnog rada, u skladu s navedenim ?lankom 33.c tre?im stavkom, strože od oporezivanja prihoda koji raspodjeljuje finski investicijski fond kao dohotka od kapitala i, posljedi?no, protivno slobodnom kretanju kapitala iz ?lanka 63. UFEU-a.

22 Sud koji je uputio zahtjev navodi da porez na dohodak od nesamostalnog rada može iznositi više od 50 %, dok za dohodak od kapitala taj porez iznosi samo 30 % ili 34 % ako oporezivi iznos premašuje 30 000 eura. Dodaje da u svrhu utvr?ivanja prirode dohotka – u smislu Zakona o porezu na dohodak – kojeg ?ini predmetni prihod valja odlu?iti s kojim finskim gospodarskim subjektom treba izjedna?iti navedeni SICAV, uz provjeru toga da tuma?enje koje se temelji na pravnom obliku gospodarskog subjekta, poput onog središnjeg poreznog odbora, nije protivno ?lancima 63. i 65. UFEU-a, i osobito pita treba li UCITS-e razli?itih pravnih oblika, osnovane u skladu s Direktivom UCITS, me?usobno izjedna?iti u svrhu oporezivanja prihoda koji ostvaruju ulaga?i.

23 U tim je okolnostima Korkein hallinto-oikeus (Vrhovni upravni sud) odlu?io prekinuti postupak i postaviti Sudu sljede?e prethodno pitanje:

„Trebaju li ?lanke 63. i 65. UFEU-a tuma?iti na na?in da im se protivi tuma?enje [nacionalnih odredbi] prema kojem se dohodak koji fizi?koj osobi s boravištem u Finskoj ispla?uje [UCITS] koji ima sjedište u drugoj državi ?lanici i koji je osnovan u skladu sa statutom u smislu Direktive [UCITS] [...] pri oporezivanju porezom na dohodak ne može izjedna?iti s dohotkom koji ispla?uje finski investicijski fond osnovan u skladu s ugovornim odnosom u smislu te direktive [...], zbog toga što pravni oblik [UCITS-a] sa sjedištem u drugoj državi ?lanici ne odgovara pravnoj strukturi nacionalnog investicijskog fonda?”

O prethodnom pitanju

24 Svojim pitanjem sud koji je uputio zahtjev u biti pita treba li ?lanke 63. i 65. UFEU-a tuma?iti na na?in da im se protivi porezna praksa države ?lanice u skladu s kojom se u svrhu oporezivanja dohotka fizi?ke osobe s boravištem u toj državi ?lanici dohodak koji ispla?uje UCITS osnovan u skladu sa statutom u drugoj državi ?lanici ne izjedna?ava s dohotkom koji ispla?uju UCITS-i sa sjedištem u prvoj državi ?lanici jer potonji nemaju isti pravni oblik.

25 U skladu sa sudskom praksom Suda, države ?lanice moraju izvršavati svoju nadležnost u podru?ju izravnog oporezivanja uz poštovanje prava Unije i osobito temeljnih sloboda zajam?enih UFEU-om (vidjeti u tom smislu presudu od 18. lipnja 2019., Austrija/Njema?ka, C-591/17, EU:C:2019:504, t. 56. i navedenu sudsku praksu).

26 ?lanak 63. stavak 1. UFEU-a op?enito zabranjuje prepreke kretanju kapitala izme?u država ?lanica (presuda od 16. rujna 2020., Romenergo i Aris Capital, C-339/19, EU:C:2020:709, t. 31. i navedena sudska praksa). Mjere zabranjene tom odredbom, kao ograni?enja kretanja kapitala, uklju?uju mjere koje su takve prirode da mogu odvratiti nerezidente od ulaganja u državi ?lanici ili

moгу odvratiti rezidente te države članice od ulaganja u drugim državama (presuda od 30. travnja 2020., Société Générale, C-565/18, EU:C:2020:318, t. 22.).

27 Konkretno, različito postupanje, ako dovodi do nepovoljnijeg tretmana dohotka rezidenta države članice koji potječe iz druge države članice u odnosu na tretman dohodaka koji potječu iz prve države članice, može takvog rezidenta odvratiti od ulaganja kapitala u drugu državu članicu (vidjeti u tom smislu presude od 10. veljače 2011., Haribo Lakritzen Hans Riegel i Österreichische Salinen, C-436/08 i C-437/08, EU:C:2011:61, t. 80.; od 24. studenoga 2016., SECIL, C-464/14, EU:C:2016:896, t. 50. i od 20. rujna 2018., EV, C-685/16, EU:C:2018:743, t. 63.).

28 S obzirom na tu činjenicu, u skladu s člankom 65. stavkom 1. točkom (a) UFEU-a, odredbe članka 63. UFEU-a ipak ne dovode u pitanje pravo država članica da primjenjuju odgovarajuće odredbe svojeg poreznog zakonodavstva kojima se pravi razlika između poreznih obveznika koji nisu u istom položaju u pogledu mjesta boravišta ili mjesta ulaganja svojeg kapitala.

29 Ta odredba, u mjeri u kojoj čini odstupanje od temeljnog načela slobodnog kretanja kapitala, mora se usko tumačiti. Prema tome, ne može se tumačiti na način da je svako porezno zakonodavstvo koje razlikuje porezne obveznike prema mjestu boravišta ili državi članici u kojoj ulažu svoj kapital automatski u skladu s UFEU-om. Naime, odstupanje iz članka 65. stavka 1. točke (a) UFEU-a samo je ograničeno člankom 65. stavkom 3. UFEU-a, prema kojem nacionalne odredbe iz stavka 1. tog članka „ne smiju biti sredstvo proizvoljne diskriminacije ili prikrivenog ograničenja slobodnog kretanja kapitala i platnog prometa, kako je utvrđeno u članku 63. [UFEU-a]” (presuda od 21. lipnja 2018., Fidelity Funds i dr., C-480/16, EU:C:2018:480, t. 47. i navedena sudska praksa).

30 Sud je također presudio da stoga treba razlikovati nejednako postupanje dopušteno člankom 65. stavkom 1. točkom (a) UFEU-a i diskriminaciju zabranjenu člankom 65. stavkom 3. UFEU-a. Da bi se za nacionalni porezni propis moglo smatrati da je u skladu s odredbama Ugovora koje se odnose na slobodno kretanje kapitala, razlika u postupanju mora se odnositi na situacije koje nisu objektivno usporedive ili biti opravdana važnim razlogom u općem interesu (presuda od 30. travnja 2020., Société Générale, C-565/18, EU:C:2020:318, t. 24.).

31 Stoga najprije treba ispitati postojanje razlike u postupanju, zatim eventualnu usporedivost situacija i naposljetku, prema potrebi, mogućnost opravdanja različitog postupanja.

Postojanje razlike u postupanju

32 Iz odluke kojom se upućuje zahtjev za prethodnu odluku proizlazi da se prethodno pitanje postavlja u okviru spora koji se odnosi na oporezivanje dohotka koji je osobi E isplatio SICAV luksemburškog prava, odnosno UCITS osnovan u skladu sa statutom u smislu Direktive UCITS. U Finskoj se UCITS-i koje uređuje Direktiva UCITS osnivaju u skladu s ugovornim odnosom, a ne u skladu sa statutom.

33 Osoba E smatra da dohodak koji isplaćuje SICAV treba oporezivati kao dohodak UCITS-a finskog prava osnovanog u skladu s ugovornim odnosom. Nasuprot tomu, središnji porezni odbor smatra da – s obzirom na to da je SICAV, kao UCITS osnovan u skladu sa statutom, sličešan dioničkom društvu sa sjedištem u Finskoj – dohodak koji on isplaćuje treba imati isti tretman kao dividende koje isplaćuju takva društva.

34 Stoga, kao prvo, treba provjeriti podliježe li dohodak koji isplaćuje SICAV luksemburškog prava o kojem je riječ u glavnom postupku nepovoljnijem poreznom tretmanu time što ga se podvrgava tretmanu različitom od onoga koji se daje dohotku koji isplaćuje UCITS finskog prava.

35 U skladu s člankom 32. Zakona o porezu na dohodak, dohodak od kapitala i druge prihodi od imovine, dobit od prodaje imovine i ostali takvi prihodi za koje se može pretpostaviti da su nastali na temelju imovine. Međutim primjerima dohodaka od kapitala koje je finski zakonodavac izričito naveo u tom članku 32. nalaze se i udjeli u dobiti koje isplaćuju UCITS-i kao i dividende koje isplaćuje dioničko društvo. U skladu s naznakama iz zahtjeva za prethodnu odluku, na dohotke od kapitala na temelju se primjenjuje porezna stopa od 30 % kad je riječ o dijelu tih dohodaka koji je niži od 30 000 eura, a na dio tog dohotka koji prelazi 30 000 eura porezna stopa od 34 %.

36 Međutim, iako se udjeli u dobiti koje raspodjeljuju UCITS-i finskog prava u odnosu na korisnika oporezuju kao dohoci od kapitala, dohoci koje je isplatio SICAV luksemburškog prava oporezuju se kao dividende koje isplaćuje gospodarski subjekt sa sjedištem u državi različitij od Republike Finske u smislu članka 33.c Zakona o porezu na dohodak i oporezuju se na temelju njegova trećeg stavka kao dohodak od nesamostalnog rada po progresivnoj poreznoj stopi koja može iznositi do 50 %.

37 Takva razlika u postupanju može dovesti do nepovoljnijeg tretmana dobiti koju raspodjeljuje SICAV luksemburškog prava u odnosu na tretman dobiti koju raspodjeljuju UCITS-i finskog prava.

38 Kao drugo, valja smatrati da porezni tretman dohotka koji SICAV luksemburškog prava o kojem je riječ u glavnom postupku isplaćuje osobi E također ne sliči tretmanu dohotka koji isplaćuju alternativni investicijski fondovi u smislu članka 4. stavka 1. točke (a) Direktive 2011/61, koji nisu obuhvaćeni Direktivom UCITS i koji su u obliku dioničkog društva. Kao što je to finska vlada pojasnila u svojem pisanom odgovoru na postavljena pitanja, takvi fondovi mogu biti osnovani prema finskom pravu.

39 Iz spisa kojim Sud raspolaže proizlazi da je dobit dioničkih društava sa sjedištem u Finskoj predmet dvostrukog oporezivanja, jednom na razini društva kao dobit društava, a drugi put na razini korisnika kao dohoci od kapitala. Kako bi se ublažili učinci dvostrukog oporezivanja, mjere predviđene člancima 33.a i 33.b Zakona o porezu na dohodak uklanjaju oporezivanje korisnika, međutim ostalim, na temelju da oslobađaju dio dohodaka od poreza na dohodak.

40 U tom pogledu, u svojem odgovoru na pitanja koja je postavio Sud finska vlada navodi da, ako je dioničko društvo obavljalo investicijsku djelatnost sličnu investicijskim fondovima, ono nije oslobođeno od poreza, nego obično podliježe porezu na dobit i prihod koji raspodjeljuje podliježe pravilima o oporezivanju dividendi koja se temelje na djelomičnom dvostrukom oporezivanju.

41 Kao što to proizlazi iz odluke kojom se upućuje zahtjev za prethodnu odluku, to nije slučaj sa SICAV-om luksemburškog prava. Naime, iz te odluke proizlazi da, u skladu s mišljenjem središnjeg poreznog odbora, takav SICAV, u svrhu primjene članka 33.c Zakona o porezu na dohodak, i nije gospodarski subjekt sa sjedištem u državi članici EGP-a različitij od Republike Finske na koji se ne odnosi Direktiva 2011/96, kako je izmijenjena, koji podliježe konvenciji s ciljem izbjegavanja dvostrukog oporezivanja i koji nije obvezan platiti porez po minimalnoj stopi od 10 % na ostvareni dohodak. Tako se mjere na nacionalnoj razini namijenjene ublažavanju dvostrukog oporezivanja ne primjenjuju na dohodak koji on isplaćuje.

42 U tim okolnostima valja smatrati da su dohoci koje je isplatio SICAV luksemburškog prava o kojem je riječ u glavnom postupku korisniku s boravištem u Finskoj predmet nepovoljnijeg postupanja od dohodaka koje isplaćuju dionička društva i UCITS-i finskog prava osnovani u skladu s ugovornim odnosom.

43 Ta razlika u postupanju može finske državljane odvratiti od ulaganja u države članice različite od Republike Finske i tako ograničiti slobodu kretanja kapitala.

Postojanje objektivno usporedive situacije

44 Kao što to proizlazi iz sudske prakse navedene u točkama 29. i 30. ove presude, takva razlika u postupanju može se prihvatiti samo ako se odnosi na situacije koje nisu objektivno usporedive.

45 Valja utvrditi da su SICAV luksemburškog prava o kojem je riječ u glavnom postupku i UCITS finskog prava dvije vrste UCITS-a u smislu Direktive UCITS.

46 Kao što to proizlazi iz članka 1. stavka 1. Direktive UCITS, njihov isključiv predmet je zajedničko ulaganje u vrijednosne papire ili u druga likvidna financijska sredstva dobivena od javnosti, njihovo djelovanje podvrgnuto je na temelju raspodjele rizika i njihovi se udjeli na zahtjev imatelja udjela otkupljuju ili isplaćuju, izravno ili neizravno iz imovine tih subjekata.

47 Međutim, kao što je to nezavisni odvjetnik naveo u točki 45. svojeg mišljenja, pravna kvalifikacija određenih situacija u svrhu trgovačkog prava nije nužno primjenjiva u porezne svrhe. Stoga, s obzirom na stajalište finske vlade, valja navesti da puka činjenica da su kako UCITS-i rezidenti tako i UCITS-i nerezidenti UCITS-i u smislu Direktive UCITS nije odlučujuća za utvrđivanje usporedivosti predmetnih situacija.

48 Naime, s jedne strane, ta direktiva nije uskladila oporezivanje koje se primjenjuje na UCITS-e i prihode koje raspodjeljuju. Iz uvodnih izjava 4. i 83. navedene direktive proizlazi da, iako ona uspostavlja minimalna zajednička pravila kad je riječ o odobrenju, nadzoru, strukturi i informacijama koje moraju objaviti UCITS-i, ona ne utječe na nacionalna pravila u području poreza.

49 S druge strane, iz sudske prakse Suda proizlazi da pitanje usporedivosti situacije s prekograničnim elementom i unutarne situacije treba ispitivati vodeći računa o cilju predmetnih nacionalnih odredbi kao i o njihovu predmetu i sadržaju te da se samo relevantni kriteriji razlikovanja utvrđeni predmetnim zakonodavstvom trebaju uzeti u obzir kako bi se ocijenilo odražava li razlika u postupanju koja proizlazi iz takvog zakonodavstva situacije koje su objektivno različite (presuda od 21. lipnja 2018., Fidelity Funds i dr., C-480/16, EU:C:2018:480, t. 50. i 51. i navedena sudska praksa).

50 U tom pogledu iz pisanog odgovora finske vlade na pitanja Suda i podložno provjeri suda koji je uputio zahtjev proizlazi da se može smatrati da je cilj poreznog tretmana djelatnosti investicijskih fondova, predviđen finskim poreznim zakonodavstvom, provedba jedinstvenog oporezivanja ulagača. Odredbe koje se odnose na porezni tretman dividendi koje primaju fizičke osobe namijenjenu su pak tomu da se dobit društva također oporezuje na razini njegovih dioničara uz ublažavanje dvostrukog oporezivanja tog dohotka.

51 Međutim, s obzirom na takve ciljeve, čini se da se SICAV luksemburškog prava nalazi u situaciji koja je objektivno usporediva sa situacijom UCITS-a finskog prava. Kao što to proizlazi iz spisa kojim Sud raspolaže i podložno provjeri suda koji je uputio zahtjev, ta su dva subjekta oslobođena od poreza na dohodak i prihod koji isplaćuju predmet je oporezivanja samo na razini korisnika.

52 Doduše, za razliku od UCITS-a finskog prava, SICAV luksemburškog prava osnovan je u skladu sa statutom i na toj je osnovi izjednačen s dioničkim društvom, čija se raspodijeljena dobit oporezuje u skladu s člankom 33.c trećim stavkom Zakona o porezu na dohodak.

53 Međutim, također valja navesti da se, kao što je to istaknuto u točki 35. ove presude, među primjerima dohodaka od kapitala navedenima u članku 32. Zakona o porezu na dohodak nalaze udjeli u dobiti koje isplaćuju UCITS-i i dividende koje isplaćuju dionička društva. Posljedično, čini se da finski zakonodavac ne podvrgava razlikovanje između dohodaka od kapitala, s jedne strane, i dohodaka od nesamostalnog rada, s druge strane, pravnom obliku subjekta koji isplaćuje dividende, nego je, nasuprot tomu, smatrao da prihodi koje raspodjeljuju subjekti osnovani u skladu s ugovornim odnosom kao i oni osnovani u skladu sa statutom čine dohodak od kapitala.

54 Iz toga slijedi da činjenica da je SICAV luksemburškog prava osnovan u skladu sa statutom ne stavlja taj subjekt u različitu situaciju u odnosu na UCITS finskog prava osnovan u skladu s ugovornim odnosom u pogledu poreznog tretmana raspodijeljenog prihoda.

55 Iz toga slijedi da se, podložno provjeri suda koji je uputio zahtjev, različito postupanje prema dohotku koji isplaćuju SICAV luksemburškog prava i UCITS finskog prava odnosi na objektivno usporedive situacije.

Postojanje važnog razloga u općem interesu

56 Valja podsjetiti na to da se, u skladu s ustaljenom sudskom praksom Suda, ograničenje slobode kretanja kapitala može dopustiti samo ako je opravdano važnim razlozima u općem interesu, samo u mjeri u kojoj je prikladno za jamčenje ostvarenja predmetnog cilja i ako ne prekoračuje ono što je nužno za njegovo ostvarenje (vidjeti u tom smislu presude od 26. veljače 2019., X (Društva posrednici sa sjedištem u trećim zemljama), C-135/17, EU:C:2019:136, t. 70. i od 30. siječnja 2020., Köln-Aktienfonds Deka, C-156/17, EU:C:2020:51, t. 83. i navedenu sudsku praksu).

57 U ovom je slučaju dovoljno utvrditi da se finska vlada nije pozivala na takve razloge, pri čemu to nije učinio ni sud koji je uputio zahtjev.

58 S obzirom na sva prethodna razmatranja, na postavljeno pitanje valja odgovoriti tako da članke 63. i 65. UFEU-a treba tumačiti na način da im se protivi porezna praksa države članice u skladu s kojom se, u svrhu oporezivanja dohotka fizičke osobe s boravištem u toj državi članici, dohodak koji isplaćuje UCITS osnovan u skladu sa statutom i sa sjedištem u drugoj državi članici ne izjednačava s dohotkom koji isplaćuju UCITS-i sa sjedištem u prvoj državi članici zbog toga što potonji nemaju isti pravni oblik.

Troškovi

59 Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka. Troškovi podnošenja očitovanja Sudu, koji nisu troškovi spomenutih stranaka, ne nadoknađuju se.

Slijedom navedenog, Sud (drugo vijeće) odlučuje:

Članke 63. i 65. UFEU-a treba tumačiti na način da im se protivi porezna praksa države članice u skladu s kojom se, u svrhu oporezivanja dohotka fizičke osobe s boravištem u toj državi članici, dohodak koji isplaćuje subjekt za zajednička ulaganja u prenosive vrijednosne papire (UCITS) osnovan u skladu sa statutom i sa sjedištem u drugoj državi članici ne izjednačava s dohotkom koji isplaćuju UCITS-i sa sjedištem u prvoj državi članici

zbog toga što potonji nemaju isti pravni oblik.

Potpisi

* Jezik postupka: finski